

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmando ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

22. Et cùm constituisserent illis per singulas Ecclesias Presbyteros, & orassent cum ieiunationibus, commendauerunt eos Domino, in quem crediderunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

nem impieratem & atheismum aperta ab illis ianua esset , dum Ecclesiæ Christianæ vniuersæ à tot seculis errores & ignoran-
tias , non minus impudenter quam impiè
asserent. De quo Beza in varijs suis epi- Epist. 8.18
stolis acerbè conqueri coactus est , quæ alio & 81.
fortè loco proferemus.

22. *Et cùm constituisserent illis per singulas Ec-
clesias Presbyteros , & orassent cum ieu-
tionibus , commendauerunt eos Domino , in-
quem crediderunt .*

Dicit hic locus quæ esse debeat Eccle- Ecclesiæ
sia Christianæ politia , recedenribus Christia-
ex hoc mundo Apostolis , quos immediatè na poli-
Christus , vel expressa diuini Spiritus reue- tia.
latio (vt in Barnaba ac Paulo) ad prædicandum & docéndum misit. Nempe non vt vel 1.
priuatus quisque ex lectione Scripturarum
fidem sibi formet ac singat , vel ad fidei præ-
dicationem & doctrinam quilibet quantumcumque 2.
doctus , aut à Spiritu (vt sibi vi-
detur) motus & incitatus , se ipsum ingerat , 3.
vel denique vt ab illis fidei doctrinam po-
pulus accipiat , quos Princeps aut Magistra-
tus loci ad docendi munus vocat (quibus 4.
omnibus modis Ecclesiasticam hodie politiam
deprauarunt hæretici) sed vt per singulas
Ecclesias , id est , per singulos populi Christiani
cœtus , contubernia , vicinias , parochias ,

T 5 (Eccle-

(Ecclesia enim cōrūm aliquem & multitudinem fidelium significa) ab ipsis Apostolis
constituerentur, id est, per manum impositiō-
 nē ordinare ut (hoc enim significat ver-
 bū Luca xεipolov̄ταv̄les, hoc loco) Presbyteri,
 qui postea Sacerdotes à tota an iūitate vo-
 cantur, qui docendi munere fungerentur;
 atque ita demum Deo committarentur, in quem
crediderint: id est, constituto externo regimine
 & ministerio, reliqua diuinæ gratiæ suis
 semper cum Ministris præsenti, iuxta illud
 Christi, *Ego vobis sum omnibus diebus, usque ad consummationem seculi,* relinquerentur.
 Singula sunt hic notanda. Qui constituunt,
 sunt Apostoli. Sed quod eadem potestas ad
 eorum successores Episcopos pertinet, illa
 vna Pauli sententia ad Titum docet: *Huius
 rei gratia reliqui te Cretæ, ut constituas per ciuitates Presbyteros.* Qui cōstituuntur, sunt Presby-
 teri, & cōstituuntur illis, id est, ut illis popu-
 lis præsint, apud quos cōstituuntur. Vnde
 alibi Paulus: *Duplici honore digni sunt qui bene præsint Presbyteri, maxime qui laborant in verbo & doctrina.* Modus constituendi est ma-
 nūm impositio, cum ora iūne & ieiunio coniuncta. Hinc apud Græcos Patres, Ordinatio
 ipsa Ecclesiastica propriè & perpetuò voca-
 tur xεipoloveia. Vnde Zonaras Canonum A-
 postolicorum interpres Græcus ad 1. Cano-
 nem Apostolorum, qui sic habet, επισκοπος
 xεipoloveia, Imponantur manus Episcopo per dūos

Tit. I.

2. Tim. 5.

*xεipolovo-
 teia. Ordinatio
 nationis
 ceremonia.*

aut tres Episcopos, ita scribit: Χειροτονία vocatur,
dum quis sacerdo*is* iniciatur, absolvio precum,
Santique Spiritus invocatio. Sic & D. Hiero-
nymus, in com. in Esaie cap. 38. Χειροτονία, id
est, ordinatio clericorum, non solum ad impreca*io-*
nem vocis, sed etiam ad impositionem manus im-
pletur. Sic & Theodore us à Pontificibus or-
dinari Χειροτονία da. Quat. exordiū nūcupat. In ^b Cō-
cilio Laodiceno prohibentur Χειροτονίαι, id
est, ordinationes in præsentia audiencium
fieri, id est, catechumenorum. Basilius in ^{Reg. 70.}
Moralibus, docens Episcopum facilem non ^{cap. 2.}
esse debere ad ordinandum, utitur hoc ver-
bo, πεπιτας Χειροτονίας. Apud Chrysostomum ^{Hom. 12.}
quum legimus, Non enim Presbyteri Episcopum ^{in 1. ad}
ordinabant, in Græco est δὲ τὴ Χειροτόνη ὡς πρε-
σβύτερος. Iuuat hoc loco Calvinicōfessionem
audire sanam & orthodoxam; ut ipsi etiam
intelligant sectarij, non esse in alienum sen-
sum hæc verba à nobis detorta. Christus, in-
quit, non tantum Apostolos misit qui Euangelium ^{Calvini} confessio
spargerent, sed iussit etiam institui Pastores, vt ^{ortho-}
perpetua esset & in quotidiano usu Euangelijs pre-
dicatio. Hunc ordinem à Christo positum obseruant
Paulus & Barnabas, quum sinzulis Ecclesijs assig-
nant Pastores, ne post suum discessum: esset ac si eas
doctrina. Proinde docet hic locus, Ecclestiam non
posse ordinario ministerio carere. Presbyteri hic vo-
cantur, quibus iniunctum erat docendi munus.
Et paulò post: Scriptores Ecclesiastici nomen
Χειροτονίας usurpant pro solemissi ordinacionis ritu,

qui

qui in Scripturis vocatur *Impositio manuum*. *Hac autem loquendi forma optime exprimitur legitima in creandis Pastoribus ratus.* Haec tenus omnia rectissimè, ipsa eum veritate cogente: sed quia hæc illi veritas per omnia nō placuit, aliquid aspergere veneni oportuit, *Presbyteros*, inquit, eligeret dicuntur *Paulus & Barnabas*. *An soli hoc priuato officio faciunt? Quin potius rem permittunt omnium suffragijs.* Ergo in Pastoribus creandis libera fuit populi electio. Sed ne quid tu multuos è fieret, præsident *Paulus & Barnabas*, quasi moderatores. *Sic intelligi debet Laodicensis Concilij decretum, quod vetat plebi electionem permitti.*

Caluinus Scriptura vim Apostoli vim facit. cæ facit: & verbo Dei à tergo reiecto, suum commentum homo improbus obtrudit. Clarè dicit Lucas de Paulo & Barnaba, & non nisi de illis dicit, *Reuersi sunt Lystram & Iconium & Antiochiam*, confirmantes animos discipulorum, exhortantesque ut permanerent in fide. Et cum constituerent illis per singulas Ecclesias Presbyteros, &c. commedauerunt eos Domino. De illis solis hoc totum Lucas narrat. Illis soli vt Apostoli ad hoc ordinati (suprà cap. 13.) ad loca, in quibus prædicauerunt, visitandi causa reuertuntur. Illi soli, vt Apostoli, confirmant animos discipulorum, & exhortantur. Illi soli constituunt Presbyteros. Quæ hic de populi suffragijs vel minima mētio? Cur, quod scriptum non est, de suo cerebro obtrudūt hæretici? An populus confirmauit istos discipulos,

pulos, & exhortatus est eos ad fidei perseverantiam? Si hoc populus non facit, sed soli Paulus & Barnabas; cur non videt & aduertit Caluinus, solos eosdem, idque priuato officio, Apostolico videlicet seu Episcopali, cōstituisse Presbyteros? Deinde, si hæc constitutio Presbyterorum est ipsa ordinatio per impositionem manuum, ut rectè hoc loco fatetur Caluinus, ipsaq; manuum impositionis nō ad populū sed ad solos Pastores pertinet, sicut ipse metuens Caluinus alibi aperte professus est his verbis; *Hoc habendū est, nō unius-
am multitudinem manus imposuisse suis Ministris,* Instit. lib.
4. cap. 3.
num. 16.

sed solos Pastores: inquiete contra seipsum Caluinus conclusit, Lucam, quum narrat *Pau-
lum & Barnabam cōstituisse Presbyteros*, eorum solum & priuatum factum narrare, de populi autem consuetis suffragijs nihil prorsus loquuntur esse. Sed voluit Caluinus, quod in sua Institutione prius docuerat (solet quippe non suam doctrinā ad Dei verbū, sed Dei verbū ad sua doctrinā aptare, ideoque prius Institutione edita omnē doctrinā suam tradidit, postea in Scripturas cōmetarios edidit doctrinā suā, nō Catholicā & orthodoxā, cōformes) id ipsum hoc loco sua glossa repetere & cōfirmare. Sic enim ibi scribit: *Refert vbi supra
Lucas cōsintutus esse per Ecclesiā Presbyteros à Paulo num. 15.
& Barnaba; sed rationē vel modū simul notat, quum dicit factum id esse suffragijs: κειπολον σαύλες πρεσ-
βυτερος. Creabant ergo ipsi duo; sed tota multitudo,*

viii

ut nos Græcorum in electionibus erat, manibus sublatis declarabat quem habe e vellet. Hæc ille ibi. Sed hoc futile & audax commentum ipsa litera Apostolica evidenter ingulat, vbi factum describitur solius Pauli & Barnabæ, non multitudinis, idque rale factum quod ipso iudice Caluino solis Apostolis aut Pastoribus competere potuit: manuum vide *īēt imp̄ sitio*. Impudenter igitur in sua Instituzione dixit, *Lucam rationem & modum notasse, dīcendo id factum esse suffragijs, verbo videl.* *χειροτονούσατες*.

Caluinus aperte pugnatia vocer.

Nam in huius loci commentario prorsus contrarium affirmat Caluinus. Verbum, inquit, *Græcum χειρόν νειν quo hic ritus Lucas*, significat aliquid manibus sublatis decernere, qualiter in comitiis populi fieri solet. Scriptores tamen Ecclesiastici nomen *χειροτονίας* a'io sensu usurpant, nempe pro solemnis ordinationis ritu, qui in Scripturis vocatur manuum impositionis. Hæc Caluinus hoc loco. Lucas igitur, qui verbum *χειροτονούσατες* non in sensu prophano sed in sensu Ecclesiastico haud dubie accepit, imò qui per hoc verbum, ipso teste Caluino, impositionem manuum Pauli & Barnabæ denotavit, de populi suffragijs aut populari manuum elevatione nihil prorsus significauit. Ia tam textus ipsius evidet, quam aduersarij hec loco confessio, commentum istud de electione populari tam studiosè per Caluinum asserta ac defensa aperte profligauit.

Sed

Sed & Beza, in eodem hærens luto, eadem operâ perspicuè refutatur. Veritatem ^{Bezae cor-} impudens, vertuntque alij sectarij, *Quam suffragijs creassent*, & ex hac verbi Græci notatione præsumpta, sensum Caluini parentis sui, & doctissimi ^{ruptio re-} *interpreris* (vt eum vocare solet) de manuum impositione fortiter impugnat. Audiamus beluam sua verba resonantem. *Ortum* (inquit) est hoc verbum ex Græcorum consuetudine, qui p̄ rectis manibus suffragia ferebat. Atqui iam ipse Caluinus contra Bezā, & iuxta vetustissimos Patres à nobis citatos, ingenuè professus est, Scriptores tamē Ecclesiasticos nomen χειροτονίας alio sensu usurpare, nempe pro solenni rito ordinacionis, quæ in Scripturis impositionem manuum vocatur. Frustra igitur Beza Græcorum & Paganorum sensum nobis obtrudit. Nec à Græcis sed ab Hebræis potius huius nominis rationem tum Apostolos, tum postea Ecclesiasticos scriptores accepisse, vero proprius est. Nempe ab illa χειροτονίᾳ, seu manuum extensione, quæ Iudæis Sacerdotibus populū benedicētibus in more erat. Quam etiam manuum non eleuationem popularem, sed extensionem sacerdotalēm, ipsam vocis χειροτονία propriaam esse significationem, docet Suidas homo Græcus, & Græcæ lingua peritissimus χειροτονία (inquit) τὴν κέπα ἔχει τὸν id est, quādo manus extēditur.

Sanè non alio sensu Lucam hoc verbum

acce-

Presbyte- accepisse, quām pro ipsā manū impositio-
norū con- ne, quæ sine extensione non fit, perspicuo,
hoc loco ni fallor, argumēto commonstrabo. D. Lu-
ipsa fuit impositio cas superiori capite de Presbyteris Antio-
manum chenis dixerat, quod Paulum & Barnabam
Apostoli- ca.

ad opus. Apostolicum dimiserunt, ieunan-
tes & orantes, imponentesq; eis manus. Arqui hāc
ipsam manuum impositionem Presby- ero-
rum super Barnabam Paulus vocat χειρο-

2. Cor. 8. v. 12. Sic enim de Barnaba scribit ad Co-

rinthios.

3.9. Misimus etiam cum Tito fratrem cuius

laus est in Euangelio per omnes Ecclesias: non

solum autem, sed & ordinatus est ab Ecclesijs

comes peregrinationis nostræ in hanc gratiam que

ministratur a nobis. Hic frater, de quo Pau-

Ilus loquitur, Barnabas est, ut mox ostende-

mus. Ait de illo, ordinatus est, χειρολογησ:

Berz. alia vbi iterum absurdissimus Beza vertit, Si f-

corruptio fragijs delectus est, quum ex Luca manifestum

sit, non suffragijs delectū, sed à Spiritu San-

cto delectum eum fuisse; ministrantibus enim

Prophetis & Doctoribus Antiochenis, & ieunant-

tibus; dixit illis Spiritus Sanctus: Segregate mihi

Paulum & Barnabam ad opus ad quod assumpsi eos.

Tunc ieunantes & orantes, imponentesque eis ma-

nus, dimiserunt eos. Ritus segregandi & mittere

ad opus, erat Manuum impositio. Hanc

Paulus hic vocat χειρονομia, non populi

suffragijs, sed impositione manuum Doctorum

factam; nec a populi electione, sed ex Spi-

ritus Sancti expressa vocatione ortam.

Barna-

-

Barnabam autem fuisse de quo Paulus ad Corinthios loquitur, (etsi Lucam eum fuisse alij, authore Hieronymo, existiment, Beza verò eius rejecta sententia, quis iste fuerit, inquire non vult, ideo fortasse, ne de Barnaba hoc intellectum, improbam eius versionem aperte refutaret) paucis docebo. Sanè ipse Apostoli contextus hoc conuinxit. Primum enim, quum ait, *Cuius laus est in Euangeliō per omnes Ecclesias*, Barnabæ prædicationem Euangelicam, de qua in Actis tam multa Lucas narrat, pariter cum Paulo suscepit aperte insinuat. Neque enim Lucas Euangeliū aut adhuc scriptum fuisse constat, aut, si scriptum erat, per omnes Ecclesias innotuisse probabile est. Barnabæ autem prædicatio Euangelica non sicut ac ipsius Pauli celeberrima fuit. Secundò, quod addit, *comes peregrinationis meæ ab Ecclesijs ordinatus*, ita clare Barnabæ competit, ut aliū velle inquirere cui istud conueniat, siue Lucæ, siue Silæ (yt quidam modernus scriptor conjectat) nihil penè sit aliud quam in media luce per tenebras querere. Quid enim clarius quam Barnabam peregrinationis Paulinæ comitem ordinatum ab Ecclesijs fuisse, tum Act. 13. quando ad prædicandum Gentibus pariter cum Paulo solemni ritu dimissus est, tum Act. 15. quando ab Antiochia Hierosolymam pariter cum Paulo denuo mittebatur ad quæstionem de lega-

V. libus

libus terminandam? An hoc aut aliquid simile de Luca, aut Sila, aut alio quopiam legitur? nusquam profecto. Tertio, quod adiungit Paulus, *in hanc gratiam que ministratur a nobis*, id est, ad hanc collectionem eleemosynariam, non nisi de uno Barnaba intelligi potest, qui cum ab Apostolis cum Paulo ad hoc munus electus fuit, ut ipse

Gal. 2.

met narrat Paulus dicens; *Dexteras dederunt mihi & Barnabae sociis*, tantum ut pauperum

memores essemus, &c. tum antea ex Antiochia Hierosolymam pari erit cum Paulo ad hoc

ministerium peragendum missus est: Mit-

tentes ad Seniores per manus Barnabae & Sauli.

Neque vero ei quod diximus Barnabae Pauli

linæ peregrinationis comitem fuisse, quic-

Silas Pauli comes, nec diu, nec ordinatus ab Ecclesijs.

quam oblitus, quod Aet. 15. Paulus a Barnaba discessit *assumpro Sila*, quasi ille postmo-

dum perpetuus Pauli comes fuerit, non Barnabas: nam non ita multò post ad Paulum

rediit Barnabas, antequam hanc secundam ad Corinthios scriberet epistolam. Nam in

1. Cor. 9. priori ad Corinth. dixit: *An ego solus & Barnabas non habemus potestatem hoc operandi?* Deinde,

vt cumque Silas cum Paulo ad tempus peregrinatus fuerit, non legitur tamē quod

comes peregrinationis Paulinæ ab Ecclesijs ordinatus fuerit, sicut de Barnabæ aper-

te hoc legitur; sed tantum quod ab ipso

Aet. 15. Paulo (discedente ad tempus Barnaba) as-

sumptus fuerit. Denique Chrysostomus,

Theodo-

Theodoreetus, alijque omnes Græci inter-
pretes, non nisi de Barnaba Paulum hīc lo-
qui intelligunt. Quum igitur Barnabas à
Paulo dicitur ordinatus ab Ecclesijs, χειρο-
ναθεῖσυποτῶν εκκλησιῶν, id est, per manum
impositionē segregatus & dimissus ad præ-
dicationem Euangeli; manifestum euadit,
quod vox χειρολογίου non per suffragia deli-
gere, ut falsò & temere ipsum textum per-
uerterunt hæretici, sed per manum imposi-
tionem ordinare significat.

Nunc cum Beza pergamus, & hominis
singularem demētiā magis ac magis ape-
riamus. Est (inquit) notanda vis huius verbi, ut
Paulum ac Barnabam sciamus nihil priuato arbitrio
gesisse, nec villam in Ecclesia tyrannidem exer-
cuisse: nihil denique tale fecisse quale hodie Roma-
nus Papa, & ipius a seclæ, quos ordinarios vocant.
Aperit bestia, cur ita studiosè verbi Græci
proprietatem inuerterit: ne videlicet ali-
quam hic ordinandi Presbyteros potesta-
tem (quam bonus Beza tyrannidem vocat)
Paulus & Barnabas exercuisse videantur,
qualem in Ecclesia Catholica locorum &
Dioecesum Ordinarij Præpositi seu Episco-
pi exercent. Scilicet scribente Paulo ad
Timotheum, Nemini citò manum imposueris,
docuitne tyrannidem in Ecclesia temere
exercere? Rebelles hæretici, legitimam à
Christo datam potestatem, tyrannidem vo-
cant; & eius loco popularem electionē, ho-

V 2 mines

Beza Apo-
stolicam
χειρο-
ναθεῖσυ
reus pro
tyrannide
habet.

^{i. Tim. 5.}
^{22.}

mines populares, id est, propriè tyrannidi prospicientes, ita uere moliuntur. Sed sa is iam ostensum est, *Paulum & Barnabam* sua authoritate (non tyrannide) constituisse & ordinasse per singulas Ecclesias Presbyteros absque vallis populi suffragijs, quorum in textu verbi Dei nulla sit mentio : & extra verbū vagari Beza non debuit. Addit adhuc: *Quidam*

Beza Cal- hoc referre malunt ad manuum impositionem, que
uinū cor- & ipsa sit prorsus necessaria. Hoc fecit ipse Cal-
zigit. uinus, ipsa eum loci veritate cogente. Ita

nunc ab optimo suo parente & dottiſimo Interprete longè fugit Beza. At cur ita? aut vnde hīc illi insolitus metus? *E:* hoc, inquit, p̄extu arrepto vocationem nostram irritam esse dicunt, quoniam Ordinarij, quos vocant, nobis manus non imposuerunt; si e quod non sumus in Romana Ecclesia consecrati. Expressit suū metum

Beza vo- Beza, qui etiam in virum constantem ceda-
caso irri- ta & nul-
la.

re potuit. Non admittit hoc loco *Paulum & Barnabam* per manuum impositionem in singulis Ecclesijs Presbyteros constituisse, valde & meritō sibi metuens, ne hæc forma Apostolica (ad quam illi omnia sua referre velle videri volunt) illis vehementer præjudicet, qui sine huiusmodi forma, nec legitimè vocati, nec constituti, gregem Domini inuaserunt. Caluinus audacior rem totam concessit, aliam sibi euadendi viam patere arbitratus, ut in p̄cedētibus ostensum est: Beza p̄ter morem timidior con-
cedere

cedere non audet. Ita hoc loco lupum auribus lupi isti tenuerunt. Sed res clara est, nec amplius reperenda, satis in præcedenti explicatione, idque ex ipso Caluino, demonstrata. Quare Beza, ut cu. nq; ab ordinatio-
ne per manuum impositionem facta totis viribus aufugiat, nec illam hoc loco insi-
nuari permitiat, tamen lectori satisfacere
cupid, cur ille & sodales sui per manū im-
positionem in Romana, id est, vñica & sola
Catholica Ecclesia, & in qua sola Episcopi
cernuntur qui manus Presbyteris impone-
re debeant, ordinati non fuerint. Ita hæc
res animum eius, & meritò, intimè perstrin-
gebat. Respondeo (inquit) ex ipsis Canonibus,
quos iactant, irritam esse consecrationem cui
non præierit legi immo electio, aut quæ sit ab ex-
communicato. Ostendant autem ipsi vel unum
in tota illa hierarchia qui legitimè sit vocatus,
immò qui non sit centie: ipso iure excommunicatus,
si ipsis eorum Synodis stetur. Nos igitur cur ab il-
lis impositionem manuum peteremus, aut quo in-
re ipsi nobis emittibuerent? Hæc illè. Scilicet vocatio-
nem suā
& suorū
Beza de-
fendere
nō potest.

V 3   lo im-

lo imponente, iuramentum fidei publicæ
nullo accipiente, per ensis traditionem (aut
alia aliqua ceremonia de more gentis) pote-
statem ei publicam nemine demandante;
hac vna impudenti voce excipere, nullum
esse in toto regni ambitu qui hæc illi cōfer-
re idoneus sit, omnes, se vno excepto, aut
Reip. perduelles hostes, aut homines im-
pios vel indignos esse. Denique vetus hæc
est & ipsissima Donatistarum exceptio, qui
à nullo Catholico Episcopo ordinari vo-
luerunt, canino rictu clamantes, vt hic Be-
za, omnes esse excommunicatos, omnes di-
uinorum codicum traditores fuissent, aut illis
communicantes traditorum scelere inqui-
natos extitisse. Sed & bontis Beza, qui se
Canonum Ecclesiasticorum ita peritū ven-
ditat, turpissimè errat, & contra Canones
pronunciat, non posse ordinari quempiam,
aut manuum impositionem accipere, ab eo
qui excommunicatus est: quādo & Episco-
pus excommunicatus, tametsi manus im-
ponendo grauiter peccat, veros tamen or-
dines iuxta Canones consert, & ordinatio
valet; & in casu necessitatis, id est, publicæ
Ecclesiæ utilitatis, ab excommunicato Epi-
scopo manuum impositionē accipere, adeò
peccatum non sit, vt etiā laudabile iu-
dicatum fuerit. Nihil ergo miserum Bezam
hæc exceptio iuuat, quod omnes totius or-
bis terrarū Episcopos centies fuisse excom-
muni-

Vide Pe-
trum Da-
mianum
epist. 15.

municatos portentosè proclamet. Alibi latius contra hanc demētiam disputauimus. Quæ igitur tandem tua, Beza, vocatio fuit? *Habemus* (inquit) *nos Dei beneficio certas nostræ vocationis notas, legi imo ab Ecclesiis nostris & vi- tæ & doctrinæ testimonio (per Dei gratiam) ornati, & ab iisdem electi, ac demum etiam inuocato Dei nomine in nostro ministerio confirmati.* Hæc blanda sunt serpentis verba, quæ quilibet cuiuscunque sectæ sectarius, à suis conuenis & sodalibus in cathedram pestilentia euentus, pro sua quoque vocatione, pari fide, pari veritate proferet. Dicet unusquisque à suis Ecclesijs sese ornatum, electum, confirmatum. Atqui nec certe nec ullæ sunt istæ vocationis nota. Legitimæ vocationis certa nota iuxta Scripturas & praxim Apostolicam est, non ab aliqua particulari factione, sed ab Ecclesiæ Catholicaæ Pastoribus ac Præpositis, non solo aut nudo vitæ ac doctrinæ testimonio, sed per illustrem *impulsionis manuum* ceremoniam, constitui, ordinari, & ad Apostolicæ vocationis munia obeunda consecrari. Hac vera nota, & in Scripturis reuelata, quia Beza se ac suos euidenter carere cernebat, alias miserè confundit, quibus acres conscientiæ suæ latratus nonnihil placaret, & morsus acerbos mitigaret.

V 4   CAP.